UNIVERSITATEA [NUMELE UNIVERSITĂȚII]
FACULTATEA DE ISTORIE

Specializarea Istorie

REFERAT

Disciplina: Istoria modernă a românilor

Unirea Principatelor Române din 1859 și reformele lui Alexandru Ioan Cuza

Cadru didactic:
Prof. univ. dr. Mihai Constantinescu

Student:
Andrei Popovici
Anul I, grupa 103

Iași, 2026

CUPRINS

Introducere....3

1. Contextul Unirii....3

1.1. Programul unionist....3

1.2. Contextul internațional....3

2. Dubla alegere și unificarea instituțiilor....3

2.1. Alegerile din ianuarie 1859....3

2.2. Unirea deplină....4

3. Reformele domniei și sfârșitul ei....4

3.1. Principalele reforme....4

3.2. Abdicarea....5

Concluzii....5

Bibliografie....5

Exemplu fictiv · licenta-disertatie-romania.com

Introducere

Unirea Moldovei cu Țara Românească din 1859 este unul dintre momentele de început ale statului român modern. Ea nu a fost un act izolat, ci rezultatul unui program politic formulat de generația revoluției de la 1848 și al unui context internațional favorabil, apărut după Războiul Crimeii.

Referatul prezintă premisele Unirii, dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza și principalele reforme ale domniei sale, pe baza sintezelor de istorie modernă. Primul capitol tratează contextul intern și internațional, al doilea alegerile din ianuarie 1859 și unificarea instituțiilor, iar al treilea reformele și sfârșitul domniei.

1. Contextul Unirii

1.1. Programul unionist

Ideea unirii celor două principate apare în programele revoluționarilor de la 1848 și este reluată, după înfrângerea revoluției, de gruparea unionistă din ambele țări. Pentru generația pașoptistă, unirea era condiția modernizării: un stat mai mare putea susține instituții moderne și putea rezista mai bine presiunii marilor puteri vecine (Hitchins, 1996).

1.2. Contextul internațional

Războiul Crimeii (1853–1856) s-a încheiat cu Congresul de pace de la Paris din 1856, care a pus Principatele sub garanția colectivă a puterilor europene și a prevăzut consultarea locuitorilor prin adunări speciale, numite divanuri ad-hoc. Acestea s-au întrunit în 1857 și au cerut, printre altele, unirea Principatelor într-un singur stat, cu un principe străin dintr-o familie domnitoare a Europei (Hitchins, 1996).

Puterile garante au acceptat doar o parte a acestor cereri. Convenția de la Paris din 1858 a creat „Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei”, cu doi domni, două guverne și două adunări, dar cu câteva instituții comune, între care o Comisie Centrală la Focșani.

2. Dubla alegere și unificarea instituțiilor

2.1. Alegerile din ianuarie 1859

Convenția nu interzicea ca aceeași persoană să fie aleasă domn în ambele principate. Unioniștii au folosit această posibilitate: la 5 ianuarie 1859, Adunarea electivă a Moldovei l-a

Exemplu fictiv · licenta-disertatie-romania.com

ales domn pe Alexandru Ioan Cuza, iar la 24 ianuarie 1859 Adunarea electivă a Țării Românești l-a ales pe același candidat (Giurescu, 1966).

Prin dubla alegere, unirea a devenit un fapt împlinit, pe care puterile garante l-au recunoscut ulterior. Pentru a nu încălca litera Convenției, unirea a rămas la început una personală: un singur domn, dar două guverne și două adunări.

2.2. Unirea deplină

În primii ani de domnie, Cuza a urmărit unificarea instituțiilor. La începutul anului 1862 s-au constituit un guvern unic și o adunare unică, iar capitala a fost stabilită la București. Din acest moment, cele două principate au funcționat ca un singur stat (Hitchins, 1996).

3. Reformele domniei și sfârșitul ei

3.1. Principalele reforme

Domnia lui Cuza este legată de un program amplu de reforme, rezumat în Tabelul 1. Secularizarea averilor mănăstirești (1863) a trecut în proprietatea statului moșiile mănăstirilor, inclusiv ale celor închinate locurilor sfinte din afara țării. Legea rurală din 1864 a desființat obligațiile clăcașilor față de proprietari și i-a împroprietărit pe țărani, cu despăgubire pentru proprietari (Giurescu, 1966).

Pentru a impune legea rurală, respinsă de adunarea dominată de marii proprietari, Cuza a dizolvat adunarea în mai 1864 și a supus plebiscitului un nou act constituțional, Statutul dezvoltător al Convenției de la Paris, care întărea puterea domnului. În același an, legea instrucțiunii publice a introdus învățământul primar obligatoriu și gratuit (Hitchins, 1996).

Exemplu fictiv · licenta-disertatie-romania.com

Tabelul 1. Repere cronologice ale Unirii și ale domniei lui Alexandru Ioan Cuza

Anul	Evenimentul
1856	Congresul de pace de la Paris: Principatele sub garanția colectivă a puterilor europene
1857	Divanurile ad-hoc cer unirea Principatelor
1858	Convenția de la Paris: „Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei”
1859	Dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza (5 și 24 ianuarie)
1862	Guvern unic și adunare unică; capitala la București
1863	Secularizarea averilor mănăstirești
1864	Lovitura de stat din mai, Statutul dezvoltător, legea rurală, legea instrucțiunii publice
1866	Abdicarea lui Alexandru Ioan Cuza (februarie)

Sursa: prelucrare proprie după Giurescu (1966) și Hitchins (1996).

3.2. Abdicarea

Reformele și guvernarea tot mai personală i-au adus lui Cuza opoziția atât a conservatorilor, cât și a liberalilor radicali. În februarie 1866, o coaliție a celor două grupări, numită de contemporani „monstruoasa coaliție”, l-a obligat să abdice. Noul domn, Carol de Hohenzollern-Sigmaringen, a împlinit una dintre cererile divanurilor ad-hoc: un principe dintr-o familie domnitoare străină.

Concluzii

Unirea din 1859 a fost rezultatul întâlnirii dintre un program politic intern, formulat de generația pașoptistă, și o conjunctură internațională favorabilă după Războiul Crimeii. Dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza a transformat o soluție de compromis, Convenția de la Paris, într-o unire de fapt, desăvârșită prin unificarea instituțiilor în 1862.

Domnia lui Cuza a pus bazele statului modern prin reforme care au schimbat proprietatea, regimul țărănimii și educația. Abdicarea din 1866 arată însă cât de fragil era echilibrul politic al noului stat, iar alegerea unui principe străin a încheiat programul formulat de divanurile ad-hoc.

Bibliografie

Giurescu, C. C. (1966). *Viața și opera lui Cuza Vodă*. Editura Științifică.

Hitchins, K. (1996). *The Romanians, 1774–1866*. Clarendon Press.

Exemplu fictiv, pentru structură și formulare; nu îl preda ca atare.

Numele, datele din tabele și cazurile sunt inventate; sursele din bibliografie sunt reale. Model gratuit de pe licenta-disertatie-romania.com/resurse/model-referat-word/, unde găsești și șablonul gol.

Nu ai timp? Scriem referatul de la zero sau îl corectăm pe al tău, după cerințele profesorului. Livrare în maxim 2 zile, plată după livrare. Scrie-ne pe WhatsApp de pe licenta-disertatie-romania.com/servicii/referate-proiecte-facultate/